

Sygn. akt **IC 3305/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2021 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Kuryłas

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Żebryk

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2021 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa: B. K. i W. K.

przeciwko: (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz powodów B. K. i W. K. solidarnie kwotę 3.692,68 zł (trzech tysięcy sześciuset dziewięćdziesięciu dwóch złotych sześćdziesięciu ośmiu groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty,
2. umarza postępowanie w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 1.600 zł (jednego tysiąca sześciuset złotych) - tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty ,
4. nakazuje pobrać od powodów solidarnie na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 312 zł (trzystu dwunastu złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych ,
5. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 727,02 zł (siedmiuset dwudziestu siedmiu złotych dwóch groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych .

Sędzia Agnieszka Kuryłas

Sygn. akt (...)

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 stycznia 2017 r powodowie B. K. i W. K. wnieśli o zasądzenie na ich rzecz solidarnie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwoty 5.291,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa , tytułem bezumownego korzystania z nieruchomości powodów przez pozwaną za okres od kwietnia 2011 r do grudnia 2016 r , a nadto skapitalizowanych na dzień wytoczenia powództwa odsetek . Dodatkowo wnieśli o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu .

W dniu 01 lutego 2018 r tutejszy Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym , w którym uwzględnił żądanie pozwu w całości .

W skutecznie wniesionym sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania . W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana podniosła , iż z dniem 01 lipca 2016 r uprawomocniło się orzeczenie sądu , którym ustanowiono na rzecz pozwanej na nieruchomości powodów służebność przesyłu w zamian za wynagrodzenie w kwocie 4.375 zł . Tak więc od tej daty powód nie jest uprawniony do żądania zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie . Tak więc pozwana zakwestionowała wywiedzione powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości podnosząc , iż podane przez powodów wartości są zawyżone i nie odpowiadają średnim cenom rynkowym za taki korzystanie . Pozwana zakwestionowała również sposób i termin naliczania odsetek przez powodów .

W związku z podniesionymi przez pozwaną zarzutami , w piśmie procesowym z dnia 08 października 2020 r powodowie zmodyfikowali wywiedzione powództwo i wniesli o zasądzenie na ich rzecz kwoty 4.766,29 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa , a nadto zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania . W pozostałej części cofnęli powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia . W uzasadnieniu stanowiska powodowie wskazali , iż z dniem 01 lipca 2016 r ustanowiono na ich nieruchomości służebność na rzecz pozwanej , a pozwana tytułem bezumownego korzystania zapłaciła im za okres do końca marca 2011 r włącznie . Tym samym powodowie są uprawnieni do żądania zapłaty za okres od 01 kwietnia 2011 r do 30 czerwca 2016 r . Żądanie główne , wyliczone w oparciu o opinię biegłego sądowego K. B. opiewa na kwotę 4.315,44 zł . Dodatkowo powodowie domagają się skapitalizowanych odsetek ustawowych :

-od kwoty 2.561,42 zł za okres od 31 stycznia 2015 r do 31 grudnia 2015 r w kwocie 188,07 zł ,

- od kwoty 2.561,42 zł za okres od 01 stycznia 2016 r do 25 kwietnia 2016 r w kwocie 56,98 zł ,

-od kwoty 4.127,31 zł za okres od dnia 26 kwietnia 2016 r do dnia wniesienia powództwa w kwocie 205,80 zł .

Pismem procesowym z dnia 07 października 2021 r powodowie ostatecznie sprecyzowali żądanie i wniesli o zasądzenie od pozwanej na ich rzecz kwoty 3.692,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty , podtrzymali żądanie zasądzenia zwrotu kosztów procesu , a w pozostałym zakresie cofnęli powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia . Modyfikacja związana była z treścią przeprowadzonej w sprawie opinii biegłego , a na żądanie pozwu składały się :

-ustalony przez biegłego czynsz dzierżawny za okres od dnia 01 kwietnia 2011 r do 30 czerwca 2016 r (63 miesiące)
- w wysokości 3.290 zł ,

-skapitalizowane odsetki ustawowe od kwoty 2.561,42 zł – za okres od 31.01.2015 r do 31.12.2015 r w kwocie 188,07 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od 01.01.2016 r do 25 kwietnia 2016 r - w kwocie 56,98 zł (jak w wezwaniu do zapłaty) tj. łącznie 245,05 zł ,

-skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 3.131,06 zł (wymagalna część czynszu na dzień wezwania wysłanego w dniu 15 kwietnia 2016 r) za okres od 26.04.2016 r do dnia wniesienia powództwa tj. kwota 157,33 zł .

Łącznie więc powodowie domagali się czynszu dzierżawnego w kwocie 3.290 zł oraz skapitalizowanych odsetek na dzień wytoczenia powództwa w wysokości 402,38 zł .

Powodowie wniesli również o zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów procesu od pierwotnej wysokości pozwu , a z ostrożności procesowej wniesli o nieobciążanie ich kosztami postępowania w zakresie cofniętego powództwa uzasadniając , iż swoje żądanie opierali na dotychczasowych opiniach sporządzonych przez tego samego biegłego sądowego .

W odpowiedzi na powyższe pozwana podtrzymała stanowisko zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód B. K. i jego żona W. K. są właścicielami na zasadzie małżeńskiej wspólności ustawowej nieruchomości położonej w D., w gminie N., składające się z działki nr (...) o powierzchni 5,76 ha, dla której Sąd Rejonowy w G. prowadzi księgę wieczystą o nr (...).

Bezsporne , a nadto dowód :

-odpis z księgi wieczystej k. 19-20 .

Na ww. nieruchomości posadowione są urządzenia infrastruktury elektroenergetycznej należące do pozwanej spółki i na tym tle pomiędzy stronami od wielu lat trwa spór w zakresie bezumownego korzystania z nieruchomości powodów przez pozwaną .

Bezsporne .

Orzeczeniem sądu z dnia 19 maja 2016 r , wydanym w sprawie o sygnaturze akt (...) , następnie zmienionym orzeczeniem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 07.02.2017 r , wydanym w sprawie (...) , na nieruchomości powodów ustanowiono na rzecz pozwanej służebność przesyłu w zamian za wynagrodzenie w kwocie 4.375 zł . Orzeczenie co do ustanowienia służebności przesyłu uprawomocniło się z dniem 01.07.2016 r .

Bezsporne , a nadto dowód :

-postanowienie z dnia 19.05.2016 r k. 631-632 w aktach sprawy SR w G. (...) ,

-apelacja pozwanej k. 662-665 w aktach sprawy SR w G. (...) ,

-postanowienie SO w S.z dnia 07.02.2017 r k. 699 w aktach sprawy SR w G. (...) .

Powodowie dotychczas dwukrotnie otrzymali wynagrodzenie z tytułu bezumownego korzystania z ich nieruchomości przez pozwaną za okres od początku 2007 r do marca 2011 r .

Bezsporne , a nadto dowód :

- wyrok sądu z dnia 22.10.2013 r w aktach sprawy (...) karta 344 ,

-wyrok Sądu Okręgowego z dnia 27.10.2014 r , sygn. akt (...) , k. 390 w aktach (...) ,

-wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 26.02.2010 r , zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 15.06.2010 r k. 433 , 484-485 w aktach sprawy (...) .

Wezwaniem do zapłaty z dnia 19 stycznia 2015 r powodowie wezwali pozwaną spółkę do zapłaty kwoty 2.561,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami – tytułem bezumownego korzystania z nieruchomości powodów za okres od kwietnia 2011 r do grudnia 2014 r włącznie . Wysokość wynagrodzenia powodowie wyliczyli w oparciu o opinię biegłego sądowego wydana w sprawie (...) .

Wezwaniem do zapłaty z dnia 12 kwietnia 2016 r powodowie wezwali pozwaną spółkę do zapłaty kwoty 4.654,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 kwietnia 2016 r , tytułem bezumownego korzystania z nieruchomości powodów . Wysokość wynagrodzenia powodowie wyliczyli w oparciu o opinię biegłego sądowego wydana w sprawie (...) .

Powyższe wezwania okazały się bezskuteczne .

Dowód :

-wezwanie do zapłaty z dnia 19.01.2015 r wraz z dowodem nadania k. 6,

-wezwanie do zapłaty z dnia 12.04.2016 r wraz z dowodem nadania k. 5

Wysokość czynszu dzierżawnego , jaki powodowie otrzymaliby z tytułu dzierżawy spornej nieruchomości za okres od 01 kwietnia 2011 r do 30 czerwca 2016 r to kwota łącznie 3.290 zł

(63 miesiące razy 52,17 zł miesięcznie) .

Bezsporne , a nadto dowód :

-opinie biegłego sądowego K. B. k. 127-184 .

Sąd zważył, co następuje:

Wywiedzione powództwo , po jego ostatecznym sprecyzowaniu , należało uznać za uzasadnione w całości .

Podkreślić w tym miejscu należy , iż z uwagi na fakt , iż strony pozostawały od lat w konflikcie co do bezumownego korzystania z nieruchomości powodów przez pozwaną spółkę w związku z posadowioną tam infrastrukturą elektroenergetyczną i zapadły już prawomocne orzeczenia sądów przesądzające zasadność dochodzonych przez powodów roszczeń za poprzednie okresy , stan faktyczny w sprawie w zasadzie pozostawał bezsporny . Bezspornym było również , iż z dniem 01 lipca 2016 r na nieruchomości powodów ustanowiono na rzecz pozwanej służebność przesyłu w zamian za wynagrodzenie w kwocie 4.375 zł . Tym samym , powodowie , tytułem bezumownego korzystania z nieruchomości mogli dochodzić roszczeń za okres od 01 kwietnia 2011 r do 30 czerwca 2016 r . Okresy bowiem poprzedzające żądanie zostały już prawomocnie rozstrzygnięte w innych postępowaniach sądowych . Wobec faktu , iż pozwana spółka kwestionowała żądanie pozwu zarówno co do zasady , jak i wysokości koniecznym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność wyliczenia należnego powodom wynagrodzenia .

Zgodnie z normami zawartymi w art. 224 § 2 k.c. w związku z art. 225 k.c. samoistny posiadacz w złej wierze jest obowiązany do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy. Natomiast art. 230 k.c. nakazuje w sposób odpowiedni stosować przepisy dotyczące roszczeń właściciela przeciwko samoistnemu posiadaczowi o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy także do stosunku między właścicielem rzeczy a posiadaczem zależnym, o ile z przepisów regulujących ten stosunek nie wynika nic innego. Obowiązek wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy wynikający z ww. przepisów istnieje niezależnie od tego, czy posiadacz w sposób efektywny korzystał z rzeczy stanowiącej własność innej osoby, czy przyniosło mu to jakiegokolwiek wymierne korzyści, a nadto czy pozbawienie właściciela władztwa nad przedmiotem własności skutkowało powstaniem szkody w jego majątku. Wysokość należności za korzystanie z cudzej rzeczy bez podstawy prawnej winna odpowiadać stawkom rynkowym związanym z korzystaniem z rzeczy danego rodzaju oraz zależy od czasu, w jakim pozwany dysponował bez podstawy prawnej przedmiotem należącym do innej osoby.

Nieruchomość, z która wiąże się spór pomiędzy stronami i na której posadowione są instalacje należące do pozwanej spółki, stanowi własność powoda i jego żony, zaś pozwanej nie przysługiwał żaden tytuł prawny do władania nią aż do dnia prawomocnego ustanowienia na jej rzecz służebności przesyłu tj. 30.06.2016 r .

Pozwana nie kwestionowała prawa własności powodów do spornej nieruchomości , ani faktu utrzymywania na niej swojej infrastruktury elektroenergetycznej . Nie było również sporu co do powierzchni zajętego gruntu w dochodzonym pozwem okresie .

Spór w zasadzie sprowadzał się do wysokości należnego powodom wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z ich nieruchomości przez pozwaną spółkę za okres od dnia od 01 kwietnia 2011 r do 30 czerwca 2016 r .

Zgodnie z wnioskiem powodów , celem wyliczenia zasadnej należności na rzecz powodów , Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu (...) na okoliczność ustalenia wysokości czynszu dzierżawy części nieruchomości powodów, obejmującej działkę nr (...) , położoną w D. , gmina N. , dla której Sąd Rejonowy w G. prowadzi księgę wieczystą nr

(...) , zajętej przez infrastrukturę energetyczną pozwanej , jaki powodowie mogliby uzyskać za okres od 01 kwietnia 2011 r do 30 czerwca 2016 r .

Z opinii sporządzonej przez biegłego wynika , iż wysokość czynszu dzierżawnego , jaki powodowie otrzymaliby z tytułu dzierżawy spornej nieruchomości za okres od 01 kwietnia 2011 r do 30 czerwca 2016 r to kwota łącznie 3.290 zł(63 miesiące razy 52,17 zł miesięcznie) .

Podkreślić należy , iż opinia biegłego sądowego nie była kwestionowana przez żadną ze stron . Jako , że została sporządzona przez kompetentny podmiot , w sposób jasny i czytelny , nie budziła żadnych wątpliwości , stała się podstawą orzekania przez sąd .

Tym samym ostatecznie sprecyzowanie żądanie zapłaty na rzecz powodów kwoty żądania głównego w wysokości ustalonej przez biegłego tj. 3.290 zł uznać należało za w pełni zasadne .

W ocenie Sądu Rejonowego , żądanie powodów zapłaty skapitalizowanych odsetek było zasadne zarówno co do samej zasady , jak i wysokości .

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stosownie do treści § 2 powyższego przepisu, jeżeli stopa odsetek nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie .

Roszczenie z tytułu wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy bez tytułu prawnego ma charakter pieniężny. Oznacza to możliwość żądania odsetek z tytułu opóźnienia w jego zapłacie. Wymagalność tego typu należności następuje z chwilą wezwania dłużnika do zapłaty.

Powodowie wykazali, że dwukrotnie wystosowali do pozwanej pismo z żądaniem zapłaty, a oba wezwania okazały się bezskuteczne . Bezskuteczne , pomimo faktu , iż przed ich datą zapadły dwa prawomocne orzeczenia sądów przesądzające zasadność dochodzonych przez powodów roszczeń . Tym samym , były pełne przesłanki ku temu , aby pozwana dobrowolnie i pozasądowo zaspokoiła roszczenia powodów , słuszne co do samej zasady , jak i wysokości , bo wyliczone w oparciu o przeprowadzoną w sprawie opinię biegłego sądowego . Jako , że wyliczenie skapitalizowanych przez powodów odsetek było w pełni poprawne , Sąd uznał za w pełni zasadne żądanie zapłaty kwoty 402,38 zł . Łącznie należało więc zasądzić od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 3.692,38 zł , o czym orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku . Orzeczenie o odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonego roszczenia znajduje swoją podstawę w treści przepisów art. 481 kc i art. 482 kc , a odsetki te zasądzono od daty wniesienia pozwu tj. 11 stycznia 2017 r .

Jako , że powodowie w pozostałej części cofnęli żądanie pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia , sąd uznając cofnięcie za dopuszczalne w świetle przepisu art. 203 par.4 kpc , na podstawie art. 203par.1 kpc i art. 355 kpc umorzył w tej części postępowanie i orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku .

Orzeczenie o kosztach postępowania zawarte w punkcie 3 sentencji wyroku znajduje swoją podstawę w treści art. 98 par. 1 kpc zgodnie z , którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony . W myśl art. 100 kpc w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone .

Pierwotne żądanie pozwu dotyczyło zapłaty kwoty 5.291,38 zł , a po ostatecznym sformułowaniu żądania zapłaty zamknęło się kwotą 3.692,38 zł . W pozostałej części powodowie cofnęli żądanie wraz ze zrzeczeniem się roszczenia , co było równoznaczne z tym , iż w tej części postępowanie przegrali . Tym samym uznać należało , iż powodowie wygrali proces w 70 % , a w 30 % sprawę wygrała pozwana spółka . Koszty postępowanie poniesione przez powodów to : 265 zł wpis od pozwu , 1000 zł zaliczka na biegłego i 1800 zł wynagrodzenie pełnomocnika zawodowego stosownie do wartości przedmiotu sporu , łącznie więc kwota 3.065 zł . Mając zaś na uwadze wynik postępowania powodom należało

się z tej kwoty 70 % ,a więc kwota 2.145,50 zł . Natomiast koszty poniesione przez pozwaną spółkę to wynagrodzenie pełnomocnika zawodowego w wysokości 1800 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł , łącznie więc kwota 1817 zł . Jako , że pozwana wygrała sprawę w 30 % , należała się jej kwota 545,10 zł . Po stosunkowym rozdzieleniu , należało zasądzić tytułem kosztów procesu , od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 1.600 zł (2.145,50 zł minus 545,10 zł) , o czym orzeczono jak w punkcie 3 sentencji wyroku .

Wynagrodzenie biegłego wyniosło kwotę 2.039,02 zł , a uiszczona przez powodów na ten cel zaliczka w wysokości 1.000 zł okazała się niewystarczająca . Kwotę 1.039,02 zł wydatkowano więc z sum budżetowych . Mając zaś na uwadze wynik postępowania oraz treść art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych , nieuiszczonymi kosztami sądowymi należało obciążyć strony stosownie do wyniku postępowania. Dlatego też od powodów solidarnie należało pobrać na rzecz Skarbu Państwa kwotę 312 zł

(przegrali w 30 %) , a od pozwanej kwotę 727,02 zł (przegrała w 70 %) . Stąd orzeczenia zwarte w pkt 4 i 5 sentencji wyroku .

Sędzia Agnieszka Kuryłas